

Oficina d'Afers Religiosos
Gran Via de les Corts Catalanes 958, baixos
08018 Barcelona
Tel. 933 084 878
Fax 933 082 645
oar@bcn.cat
www.bcn.cat/dretscivils

OBERTURA I REGULARITZACIÓ DE CENTRES DE CULTE A LA CIUTAT DE BARCELONA

Maig del 2007

Un servei de:

Gestionat per:

INTRODUCCIÓ

Aquest document presenta de forma abreujada els tràmits a realitzar per tal que un centre de culte s'adeqüi plenament al que estableix la normativa vigent a la ciutat de Barcelona. El document està concebut com a orientació per aquells casos (clarament majoritaris a Barcelona) en què un centre de culte no es vol establir en una edificació de nova planta, sinó que vol fer-ho en un immoble ja edificat, o bé ja es troba en funcionament.

El document es divideix en quatre apartats:

- **Obertura d'un nou centre de culte.** Procediment a seguir quan es vol adquirir o llogar un immoble amb la intenció d'utilitzar-lo com a centre de culte.
- **Regularització d'un centre de culte ja existent.** Procediment a seguir quan el centre de culte ja es troba en funcionament, però la seva situació no està regularitzada.
- **Normativa aplicable.**
- **Annexos.** Els annexos recullen indicacions concretes sobre les qüestions d'accessibilitat (annex 1), seguretat (annex 2), higiene (annex 3) i aïllament acústic (annex 4).

Aquest document, que no té valor normatiu, ha estat elaborat pel Centre Interreligió de Barcelona (oficina municipal dedicada a les relacions amb les religions i creences), amb l'assessorament de la Direcció d'Urbanisme. Per a qualsevol consulta relacionada amb l'obertura i regularització de centres de culte, les entitats religioses poden adreçar-se a l'Oficina d'Afers Religiosos de Barcelona (tel. 933 084 878 / oar@bcn.cat).

OBERTURA D'UN NOU CENTRE DE CULTE

Si una entitat religiosa té la intenció de llogar o adquirir un immoble per establir-hi un centre de culte, abans de signar el contracte és totalment recomanable recórrer a un professional (enginyer, arquitecte o aparellador) que pugui valorar tant la possibilitat tècnica com el cost econòmic d'adequar aquell immoble als requeriments exigibles a un centre de culte.

També és recomanable contactar amb l'Oficina d'Asser Religiosos de Barcelona i amb els Serveis Tècnics del districte per assegurar que el procediment sigui l'adequat. Aquest contacte previ a la formalització del contracte permetrà, entre altres coses, comprovar si l'ús oficialment autoritzat per a aquell immoble ja és el religiós (el fet que un immoble fos utilitzat anteriorment com a centre de culte no garanteix que aquest ús hi estigui degudament autoritzat).

Si, un cop vista la valoració del professional i contactada l'administració municipal, l'entitat religiosa decideix tirar endavant la compra o lloguer, no podrà iniciar-hi l'activitat fins que no s'hagin dut a terme alguns tràmits.

En el cas (molt poc freqüent) que l'ús ja previst i autoritzat per a aquell immoble sigui el religiós, caldrà comunicar el canvi de titularitat i, suposant que calgui fer obres, caldrà demanar la llicència d'obres corresponent. Cal recordar que tots els locals oberts al públic estan obligats a anar-se adequant a la normativa relativa a la prevenció d'incendis, almenys pel que fa a instal·lacions (per exemple, es pot exigir la col·locació d'extintors o de llums d'emergència, però no la creació d'una sortida d'emergència que exigeixi una reforma arquitectònica tècnicament irrealitzable).

En el cas contrari (molt més habitual) que l'ús previst i autoritzat per a aquell immoble no sigui el religiós, caldrà d'entrada sol·licitar la llicència de modificació d'ús, obligatòriament de forma conjunta amb una llicència d'obres majors. Un cop concedides les llicències (i executades les obres, si és el cas), i previ a l'inici de l'activitat com a centre de culte, caldrà tramitar la comunicació

prèvia amb certificat tècnic (annex III.2 de l'OMAIA). Un cop efectuat aquest tràmit, el centre de culte ja podrà començar a funcionar.

En general, no cal demanar llicència ambiental o d'obertura d'establiment, excepte en el cas que, a banda dels espais que constitueixen pròpiament el lloc de culte, en el conjunt de l'immoble hi hagi espais annexos que es pensin dedicar a activitats de naturalesa diferent al culte, la formació o l'assistència religiosa. En aquest supòsit caldria tramitar-ho tal com s'ha indicat pel que fa als espais que constitueixen el lloc de culte, i paral·lelament tramitar llicència ambiental o d'obertura d'establiment per a les instal·lacions annexes.

A continuació es descriuen amb més detall els passos de les llicències i de la comunicació prèvia.

1. Llicència de modificació d'ús, llicència d'obres i llicència ambiental o d'obertura d'establiment

L'Ajuntament exigeix que se sol·liciti la llicència de modificació d'ús per tal de comprovar que l'immoble reuneix els requeriments tècnics perquè pugui ser utilitzat com a centre de culte, tenint en compte la normativa que afecta tots els espais de concurrència pública.

Els aspectes tècnics principals que ha de reunir un centre de culte com a espai de concurrència pública són:

- Condicions d'accessibilitat (ser accessible per a persones amb mobilitat reduïda i disposar de serveis adaptats) (annex 1)
- Condicions de seguretat (disposar de sortides d'emergència, extintors, boques d'incendi, etc.) (annex 2)

- Condicions higièniques (disposar de sortida de fums, de renovació mecànica de l'aire, d'aparell d'aire acondicionat, etc.) (annex 3)
- Aïllament acústic (el que sigui necessari per a l'activitat que s'hi preveu fer) (annex 4)

La sol·licitud de modificació d'ús ha d'anar acompanyada d'un projecte tècnic subscrit per un professional (enginyer, arquitecte o aparellador, segons el cas). Aquest projecte ha de proporcionar una descripció de l'immoble en el seu estat actual (en el cas poc freqüent que ja s'adeqüi a la normativa i tampoc hi hagi altres motius per fer-hi obres) o en el seu estat futur un cop efectuades les obres (en cas que es pensi fer-hi obres, sigui per adequar l'immoble a la normativa o sigui per altres raons).

La llicència d'obres es demana simultàniament amb la llicència de modificació d'ús. Aquestes dues llicències es resolen conjuntament.

Es considera que un lloc de culte està constituït pels edificis o locals destinats de forma permanent i exclusiva a les funcions de culte, formació o assistència religiosa (article 2 de les lleis 24/1992, 25/1992 i 26/1992, que aproven els acords amb les federacions evangèlica, jueva i islàmica). La llicència ambiental o d'obertura d'establiment només s'ha de demanar si, a banda dels espais que constitueixen el lloc de culte, l'immoble compta amb altres espais (per exemple, una aula, un menjador o una sala d'actes) on es pensin dur a terme altres activitats de naturalesa diferent del culte, la formació o l'assistència religiosa, com ara activitats educatives, culturals, de restauració, d'hoteleria, de lleure o de beneficència. En aquest cas caldria demanar llicència de modificació d'ús per als espais que constitueixen el lloc de culte i llicència ambiental o d'obertura d'establiment per a les instal·lacions annexes.

No cal demanar llicència ambiental o d'obertura d'establiment per a petits espais com ara un despatx o un annex al centre de culte.

2. Comunicació prèvia amb certificat tècnic

La comunicació prèvia a l'inici de l'activitat s'ha d'efectuar un cop concedides totes les llicències i executades les obres (si és el cas) i abans d'iniciar la utilització del local, i té com a finalitat comunicar a l'Ajuntament l'inici de l'activitat i certificar que l'immoble reuneix efectivament tots els requeriments exigibles. Aquest tràmit s'ha de fer amb l'assistència d'una de les entitats ambientals de control (EAC) acreditades per l'Ajuntament de Barcelona (http://mediambient.gencat.cat/cat/empreses/eac/eac_bcn.jsp?ComponentID=52732&SourcePageID=52621). L'EAC ha d'emetre un certificat de conformitat que validi el projecte elaborat pel tècnic corresponent, i que descriu l'estat de l'immoble en el moment anterior a l'obertura (normalment aquesta descripció hauria de ser similar a la continguda en el projecte tècnic presentat amb la llicència de modificació d'ús, si aquesta ha hagut de ser tramitada).

Un cop s'ha presentat la comunicació prèvia amb el certificat tècnic, el centre de culte ja pot començar a funcionar immediatament. L'Ajuntament disposa tanmateix de 30 dies per efectuar la revisió documental (comprovar que la documentació presentada no contingui incoherències) i exigir els aclariments o modificacions que consideri pertinents. Un cop transcorregut aquest termini, l'Ajuntament arxiva l'expedient, tot reservant-se la facultat d'efectuar una inspecció sempre que vulgui.

REGULARITZACIÓ D'UN CENTRE DE CULTE JA EXISTENT

Si una entitat religiosa té ja establert i en funcionament un centre de culte, caldria que verifiqués, davant dels serveis d'Urbanisme de l'Ajuntament, quin és l'ús oficialment previst i autoritzat per a aquell immoble. El fet d'haver estat objecte d'una inspecció municipal en algun moment no garanteix que la situació del centre de culte estigui regularitzada.

En el cas que l'ús autoritzat per a aquell immoble sigui el religiós (per exemple, si abans de l'entrada en vigor de l'OMAIA, el 2001, s'havia obtingut una llicència d'obres on es manifestés que l'ús al qual es destinaria l'immoble era el religiós), cal recordar només que tots els locals oberts al públic estan obligats a anar-se adequant a la normativa relativa a la prevenció d'incendis almenys pel que fa a instal·lacions (per exemple, es pot exigir la col·locació d'extintors o de llums d'emergència, però no la creació d'una sortida d'emergència que exigeixi una reforma arquitectònica tècnicament irrealitzable).

En el cas que l'ús autoritzat no fos el religiós, caldria seguir el mateix procediment que per a l'obertura d'un nou centre de culte (vegeu apartat anterior).

NORMATIVA APLICABLE

- Pla General Metropolità de Barcelona.
- Ordenança Municipal de les Activitats i dels Establiments de Concurrencia Pública de Barcelona (BOP 16/7/2003).
- Ordenança Municipal d'Activitats i d'Intervenció Integral de l'Administració Ambiental de Barcelona [OMAIA] (BOP 11/5/2001).
- Ordenança General del Medi Ambient Urbà de Barcelona (BOP 16/6/1999).
- Codi tècnic de l'edificació. Document bàsic: "Seguretat en cas d'incendi" (SI), "Seguretat estructural" (SE) i "Seguretat d'utilització" (SU).
- Decret 241/1994, sobre condicionants urbanístics i de protecció contra incendis.
- Ordenança Municipal de Condicions de Protecció Contra Incendis (BOP 3/10/1997).
- Codi d'Accessibilitat (Decret 135/1995, de 24 de març, de desplegament de la Llei 20/1991, de 25 de novembre, de promoció de l'accessibilitat i de supressió de barreres arquitectòniques, i d'Aprovació del Codi d'Accessibilitat).
- Pla d'usos de cada districte.

ANNEX 1. CONDICIONS D'ACCESSIBILITAT

Per condicions d'accessibilitat s'entenen les condicions necessàries perquè una persona amb mobilitat reduïda pugui accedir i/o utilitzar l'equipament o espai.

Els edificis públics o d'ús públic han de complir les condicions d'accessibilitat que recull el Decret 135/1995, de 24 de març, de desplegament de la Llei 20/1991, de 25 de novembre, de promoció de l'accessibilitat i de supressió de barreres arquitectòniques, i de l'aprovació del Codi d'Accessibilitat.

Art. 8.1 i .3 del Decret 135/1995, de 24 de març:

“1. Es consideren edificis públics als efectes de barreres arquitectòniques en l'edificació i en l'àmbit d'aplicació d'aquest Reglament:

- Els que estan afectes a un servei públic.

(...)

3. Es considera que un edifici de titularitat pública o privada és destinat a l'ús públic quan un espai, instal·lació o servei d'aquest és susceptible de ser utilitzat per una pluralitat indeterminada de persones per a la realització d'activitats d'interès social o pel públic en general.”

Accessibilitat des de l'exterior i mobilitat vertical als edificis d'ús públic:

- *“Com a mínim, una de les entrades des de la via pública a l'interior de l'edificació ha de ser accessible.”* (art. 20.1 del Decret 135/1995, de 24 de març)

- *“En els casos que existeixi un accés alternatiu per a les persones amb mobilitat reduïda, aquest no pot tenir un recorregut superior a sis vegades l'habitual, ni el seu ús pot condicionar-se a autoritzacions expresses o altres limitacions.”* (art. 20.3 del Decret 135/1995, de 24 de març)

- *“La mobilitat o comunicació vertical entre espais, instal·lacions o serveis comunitaris en edificis d’ús públic ha de realitzar-se, com a mínim, mitjançant un element adaptat o practicable, segons el cas.”* (art. 20.4 del Decret 135/1995, de 24 de març)
- *“Les escales han de ser adaptades i han d’ajustar-se a les condicions establertes.”* (art. 20.5 del Decret 135/1995, de 24 de març)
- *“Els bucs dels ascensors han de tenir les mides suficients per permetre la instal·lació d’un ascensor adaptat o practicable (...).”* (art. 20.6 del Decret 135/1995, de 24 de març)

Mobilitat entre espais, instal·lacions o serveis comunitaris en edificis d’ús públic

- *“La mobilitat o comunicació horitzontal entre espais, instal·lacions o serveis comunitaris en edificis d’ús públic ha de permetre el desplaçament i la maniobra de persones amb limitacions (...) altrament, ha d’haver-hi un itinerari interior adaptat o practicable (...).”* (art. 21.1 i 2 del Decret 135/1995, de 24 de març)
- *“Els desnivells que poguessin existir se salvaran mitjançant rampes adaptades (...).”* (art. 21.3 del Decret 135/1995, de 24 de març)

Serveis higiènics:

- *“Els serveis higiènics d’ús públic disposaran, com a mínim, d’una cambra higiènica adaptada.”* (art. 22 del Decret 135/1995, de 24 de març)

Aparcaments:

- *“Els garatges o aparcaments d’ús públic, siguin exteriors o interiors, que estiguin al servei d’un edifici d’ús públic, hauran de reservar places d’estacionament per a vehicles que s’utilitzin per a trasllat de persones amb mobilitat reduïda, i hauran de complir les característiques següents: (art. 26.1 del Decret 135/1995, de 24 de març)*
 - *Proximitat màxima als accessos per a vianants.*
 - *Estar degudament senyalitzades.*
 - *Tenir les dimensions determinades.*
 - *Disposar d’accessos adaptats.”*

- El nombre de places reservades dependrà de la capacitat total de l’aparcament.

ANNEX 2. CONDICIONS DE SEGURETAT

Aforament màxim del local

“Tots els establiments de concurrència pública han de disposar, a l’entrada del local i en lloc visible, d’un rètol o cartell informatiu amb l’aforament màxim autoritzat.” (Art. 28.1 de l’Ordenança Municipal de les Activitats i dels Establiments de Concurrència Pública de Barcelona)

L’aforament màxim d’un local està regulat pel Codi Tècnic d’Edificació.

Un criteri aproximat per calcular l’aforament que pot tenir un local és el següent:

- Espai amb cadires o bancs: l’aforament serà el nombre màxim de llocs per seure que hi hagi.
- Espais diàfans: el criteri que s’acostuma a utilitzar és el d’una persona per metre quadrat, tot i que se’n poden utilitzar d’altres en funció de l’activitat concreta que es vulgui dur terme en l’espai.

Sempre s’ha de tenir present que s’han de deixar uns passadissos d’evacuació, el nombre i amplada dels quals està regulat en el Codi Tècnic de l’Edificació (Document bàsic SI: “Seguretat en cas d’incendi”).

Mesures contra incendis

En matèria de prevenció contra incendis, els establiments de concurrència pública han de complir les prescripcions establertes per la normativa vigent. En el cas de la ciutat de Barcelona el local s’haurà d’adequar al que estipula el Decret 241/1994, de 26 de juliol, sobre condicionants urbanístics i de protecció contra incendis en els edificis, complementaris de la NBE-CPI/91 (DOGC 1954 de 30.9.1994, correcció d’errades DOGC 2005, de 30.1.1995). Els requisits

mínims amb els quals han de comptar estan recollits al Codi Tècnic de l'Edificació i a l'Ordenança Municipal de Condicions de Protecció Contra Incendis.

ANNEX 3. CONDICIONS HIGIÈNIQUES

Sortida de fums

Si es calcula que farà falta encendre foc a l'interior del local, per a alguna activitat concreta, caldrà preveure una sortida per evacuar a l'exterior els agents contaminants: *“els fums, bafs, vapors i altres afluents contaminants, qualsevol que en sigui l'origen, hauran d'evacuar-se a l'exterior mitjançant conductes o xemeneies”* (art. 13 de l'Ordenança General del Medi Ambient Urbà de Barcelona).

“Les operacions susceptibles de desprendre bafs o emanacions molestes o pudents hauran de fer-se en locals condicionats per tal que no passin a l'exterior. Quan aquesta mesura sigui insuficient, hauran d'estar completament tancats, i amb evacuació d'aire a l'exterior a través d'una xemeneia de característiques concretes.” (art. 7.1 de l'Ordenança General del Medi Ambient Urbà de Barcelona).

Instal·lacions fixes de combustió

“Condicions exigibles

Els focus fixos de combustió i les instal·lacions en les quals s'efectuï la combustió hauran de reunir les característiques tècniques precises per a obtenir una combustió completa d'acord amb la classe de combustible que s'utilitzi.” (art. 12.1 de l'Ordenança General del Medi Ambient Urbà de Barcelona)

ANNEX 4. AÏLLAMENT ACÚSTIC

Article 31.1 de l'Ordenança Municipal de les Activitats i dels Establiments de Concurrència Pública de Barcelona: *“A totes les activitats i establiments subjectes a la present ordenança els són d'aplicació les prescripcions que sobre prevenció de la contaminació acústica estableixen l'Ordenança General del Medi Ambient Urbà i el Pla Municipal de Reducció de Soroll i de Zonificació Acústica de la Ciutat, o l'instrument de planificació acústica que el substitueixi en aplicació de la Llei 16/2002, de 28 de juny, de protecció contra la contaminació acústica”.*

“El funcionament d'activitats no ha de comportar l'increment dels nivells de soroll, tant exteriors com interiors, establerts per a la zona o ambient acústic on tinguin lloc.” (art. 61 de l'Ordenança General del Medi Ambient Urbà de Barcelona).

“Per a les activitats de l'Annex III.2 d'aquesta Ordenança, el projecte tècnic que ha d'acompanyar la comunicació prèvia ha de complimentar el contingut mínim següent:

(...)

b) Focus emissors amb expressió de la seva ubicació, característiques i caracterització de les emissions (...) de sorolls (...).

d) Tècniques de prevenció i sistemes de control de les emissions.” (art. 15 de l'OMAIA)

Per tal de garantir un bon aïllament sonor cal fer un estudi acústic previ on es tinguin en compte tots els factors (aïllament real, suplement d'aïllament, estudi de freqüències, etc.).